

**AVTOMOBIL YO‘LLARIDAGI YO‘L JIHOZLARINI, AJRATUVCHI TO‘SIQLARNI
SAQLASH ISHLARINI TAKOMILLASHTIRISH VA SAQLASH ISHLARIDA
INNOVATSION TEHNOLOGIYALARDAN SAMARALI FOYDALANISH**

**EFFECTIVE USE OF INNOVATIVE TECHNOLOGY IN THE WORK OF
IMPROVING AND MAINTAINING ROAD EQUIPMENT ON HIGHWAYS, DIVIDING
BARRIERS**

**СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ РАБОТ ПО ОБСЛУЖИВАНИЮ ДОРОЖНОГО
ОБОРУДОВАНИЯ, РАЗДЕЛИТЕЛЬНЫХ ОГРАЖДЕНИЙ НА АВТОМОБИЛЬНЫХ
ДОРОГАХ И ЭФФЕКТИВНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ
ТЕХНОЛОГИЙ В РАБОТАХ ПО ХРАНЕНИЮ**

Mahmudov Sanjarbek Toxirjon o‘g‘li

Namangan muhandislik-qurilish instituti

“Yo‘l harakati xavfsizligi va muhandisligi” kafedrası

stajyor-o‘qituvchisi

(+998999774742 msanjarbek1003@gmail.com)

Annotatsiya. Ushbu maqolada hozirgi kunda avtomobil yo‘llaridagi, yo‘l jihozlarini saqlash va ta‘mirlash ishlarida zamonaviy texnologiyalardan samarali foydalanish, asosan saqlash ishlarida inson(omili), kuchidan foydalanish darajasini kamaytirish, yo‘l jihozlarini transport vositalari harakatiga ta‘sirini yanada optimallashtirish bayon qilingan. Qolaversa saqlash ishlarida innovatsion zamonaviy texnologiyalardan foydalanishni ko‘paytirish to‘g‘risida yoritib o‘tilgan.

Annotation. This article describes the effective use of modern Technologies in highway maintenance and repair work, mainly human(factor) in maintenance work, reducing the degree of foiling from strength, further optimizing the impact of road equipment on vehicle traffic. In addition, it has been highlighted about increasing the use of innovative modern technology in storage work.

Аннотация. В данной статье описывается эффективное использование современных технологий в настоящее время на автомобильных дорогах, в работах по техническому обслуживанию и ремонту дорожного оборудования, главным образом в работах по сохранению человеческого фактора, снижение уровня использования мощности, дальнейшая оптимизация воздействия дорожного оборудования на движение транспортных средств. Кроме того, было освещено увеличение использования

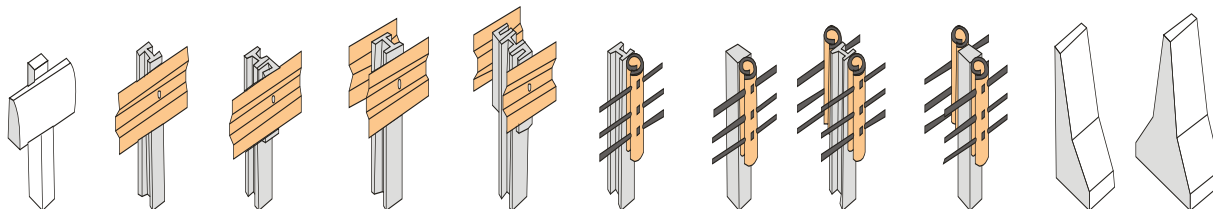
инновационных современных технологий в хранилищах.

Kalit soʻzlar. Yoʻl jihozlari, yoʻl toʻsiqlari, yoʻl belgilari, saqlash ishlari, texnologiyalar, taʼmirlash, inson kuchi, transport harakati, koʻrinishlik masofasi, innovatsion texnologiya, transport hodisasi.

Keywords. Road equipment, roadblocks, road signs, maintenance works, Technologies, maintenance, human power, traffic, visibility distance, innovative technology, traffic accident.

Ключевые слова. Дорожное оборудование, дорожные заграждения, дорожные знаки, складские работы, технологии, Ремонт, человеческая сила, Движение, расстояние видимости, инновационная технология, транспортное происшествие.

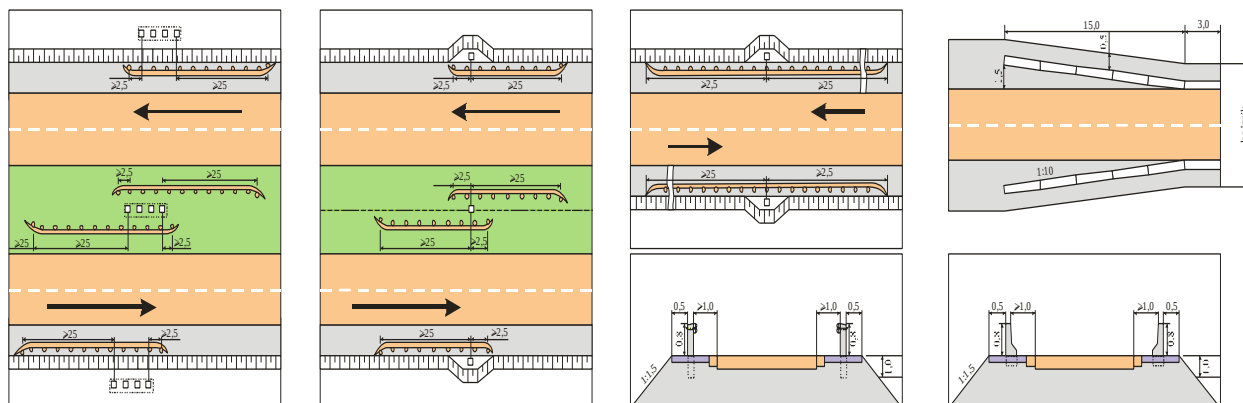
Kirish. avtomobil yoʻli–transport vositalari harakatlanishi uchun moʻljallangan, ularning belgilangan tezlikda, ogʻirlikda, oʻlchamlarda muttasil va xavfsiz harakatlanishini taʼminlaydigan muhandislik inshootlari majmuasi, shuningdek ushbu majmuani joylashtirish uchun berilgan yer uchastkalari va majmua ustidagi belgilangan doiradagi boʻshliq. Avtomobil yoʻllarida yoʻl toʻsiqlari transport vositalarini, piyodalar harakatini tartibga solish va yoʻl transport hodisalarini oldini olish hamda ularni ogʻirlik darajasini pasaytirish uchun oʻrnatiladi. Yoʻl toʻsiqlariga qoʻyiladigan talablar **GOST 26804-86** da keltirilgan. Yoʻl sharoitini oʻzgarishiga qarab yoʻl toʻsiqlarini qanday vaqtlarda ishlatish shartlari **GOST 23457-86** da keltirilgan. Yoʻl toʻsiqlarini qoʻllash shartlariga qarab **2 guruhga boʻlinadi**.

1-rasm. 1-guruh yoʻl toʻsiqlari.

Birinchi guruh yoʻl toʻsiqlari I-IV darajali Avtomobil yoʻllarida yoʻl yoqasida qoʻyidagi hollarda oʻrnatiladi: Yoʻl poyi koʻtarmada oʻtib, uni yon qiyaligi 1:3 va undan tik boʻlsa. Temir yoʻl izlariga, botqoqliklarga, kanallarga (suvning chuqurligi 2 m va undan koʻp boʻlsa), jarlarga va togʻ daralariga oraliq masofa yoʻlni qatnov qismini chetidan 25 m va undan kam boʻlmagan hollarda, yoʻl parallel oʻtgan joylarda. har xil sathda kesishgan murakkab chorrahalarda. Rejada yoʻlni yoʻnalishi oʻzgarib koʻrinish taʼminlanmagan uchastkalarda. Ajratish tasmalarida, koʻpriklarda, yoʻl oʻtkazgichlarda, estakadalarda. Birinchi guruh yoʻl toʻsiqlari yoʻl yoqasida, yoʻl poyini chetidan 0.5 m masofadan kam boʻlmagan va 0.85 m koʻp boʻlmagan masofada yoʻl

to'sig'ini bikirligiga qarab joylashtiriladi.

2-rasm. 2-guruh yo‘l to‘siqlarini qo‘llash.

Xavfsizlik talablariga ko'proq temir plankalardan yasalgan to'siqlar to'g'ri keladi. Ko'ndalang kesimi W ko'rinishida bo'ladigan plankalar qattiq konsolga mahkamlanadi, konsol esa №12 shvellerga birlashtiriladi. Ustunlarining orasi 1 m, 2m, 3m va 4m bo'ladigan, bir tomonli yo'l to'siqlari konstruksiyasining (GOST 26804-86 bo'yicha) to'rt xil ishlab chiqilgan. Bu konstruksiyalarning ishlashi quyidagicha bo'ladi: Avtomobil to'siqqa urilganda asosiy zarba plankaga tushadi, zarbaning bir qismi o'tgan ustun esa qiyshayadi.

Ushbu yo‘l to‘siqlari transport vositalarini harakatini yaxshilash uchun xizmat qiladi. Ko‘p holatlarda transport hodisalarini oldini olishda, xavfsizlik maqsadlari uchun qo‘llaniladi. Albatta transport oqimi ko‘p bo‘lgan yo‘l bo‘laklarda ularni xavfsiz harakatini ta‘minlash muhim hisoblanadi. Yo‘l to‘siqlarini doimo soz holatda turishi, ulardagi har bir detalni ko‘rinishligini ta‘minlashi haydovchiga yo‘lni idrok etishda ko‘makchi bo‘ladi.

Yomg'irli, changli, qorli iqlim havosida ularni tozaligi saqlash ishlarida ko'plab qiyinchiliklarni vujudga keltiradi. Bu holatlar transport harakatida qiyinchiliklarni keltirib chiqaradi. Ayniqsa ko'plab yo'l to'siqlarida joylashtirilgan kichik nur qaytargichlarni holati yomonlashishi ya'ni, kirlanishi(loy, chang) bo'lishi harakatga salbiy ta'sir ko'rsatadi (3-4-rasmlar).

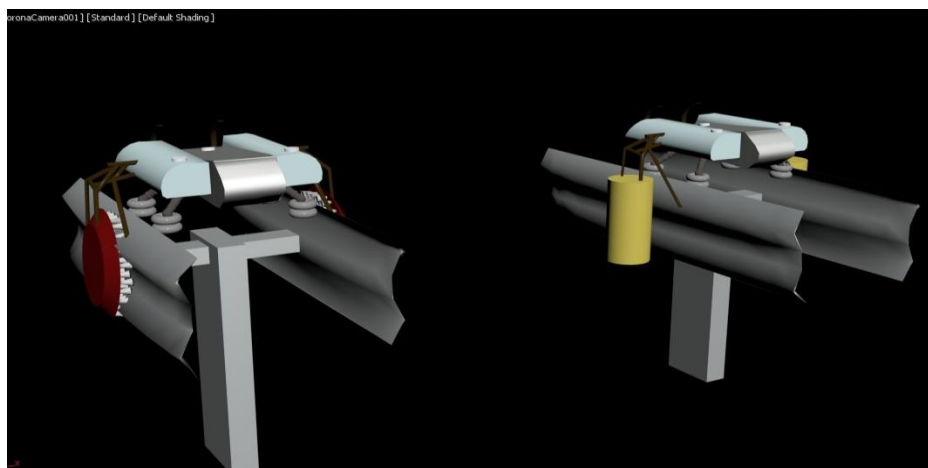
3-rasm. Yo'l to'siqlarini ob-havo natijasida ko'rinishini xiralashishi.

4-rasm. Yo'l to'siqlarida joylashtirilgan kichik nur qaytargichlar.

Saqlash ishlarida yo'l to'siqlarini changdan, loydan va qordan tozalashda ko'p holatlarda inson kuchidan foydalaniladi. Ko'p holatlarda yuqoridagi yo'l to'siqlari katta-katta avtomagistrallarda o'rnatiladi. Avtomagistrallarni saqlash ishlari murakkab, chunki yo'lning ko'p qismi aholi yashash hududi orqali emas balki, ulardan olisda o'tadi. Bu esa saqlash ishlarida qaysidur km ni nazoratga olishda qiyinchiliklarga sabab bo'ladi. Transport hodisalari ko'p holatlarda nosoz yo'l jihozlari sababli sodir bo'lishini hisobga oladigan bo'lsak, yo'l jihozlari, yo'l belgilari doimo soz holatda bo'lishi kerak.

Agarda yo'l to'siqlarini saqlash ishlarida zamonaviy texnologiyalardan foydalansa, ish hajmi ortadi yo'l to'siqlarini nazorat qilish ham onsonlashadi.

5-rasm. Yo'l to'siqlarini tozalovchi innovatsion texnologiya.

Ushbu texnologiya insonlar mehnatini yengillashtiradi va uzoq masafadagi hudularini ham tozalaydi. Boshqarishda boshqaruv xonasida biriktirilgan shaxs uni nazorat qiladi. Qulayligi inson mehnatini yengillashtirish va doimo nazorat qilishda qiyinchilik tug'dirgan yo'l

bo'laklarini nazoratga olishda ko'makchi bo'ladi.

Xulosa. Ushbu tehnologiyadan foydalanish natijasida biz quyidagi qulaylik va yutuqqa erishamiz:

- yo'l to'siqlarini doimo nazorati;
- yo'l to'siqlarini doimo toza va soz holatda;
- ishchi kuchini kamaytirish, qo'l mehnatini kamaytirish;
- saqlash jarayonida transport harakat oqimiga hech qanday ta'sir ko'rsatmaydi;
- harajatni kamaytirish kabi ko'plab natijalarga erishamiz.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Мухаммаджонов А., Махмудов С. ОПРЕДЕЛЕНИЕ ЭЛАСТИЧНОСТИ И ТЕМПЕРАТУРЫ РАЗМЯГЧЕНИЯ МАСТИКИ, ПРИМЕНЯЕМОЙ НА АВТОМОБИЛЬНЫХ ДОРОГАХ //Экономика и социум. – 2022. – №. 11-1 (102). – С. 776-780.
2. Махмудов С. Т. У., Мухаммадйусуф Э., Угли М. ПУТИ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ СИСТЕМЫ ПОДГОТОВКИ КОНКУРЕНТОСПОСОБНЫХ СПЕЦИАЛИСТОВ-ДОРОЖНИКОВ //Механика и технология. – 2022. – Т. 1. – №. 6. – С. 187-194.
3. Toxirjon o'g'li M. S. AVTOMOBIL YO 'LLARIDA TIRBANDLIKLARNI HOSIL BO 'LISH SABABLARI VA UNI BARTARAF ETISH CHORALARI AVTOMOBIL YO 'LLARIDA TIRBANDLIKLARNI HOSIL BO 'LISH SABABLARI VA UNI BARTARAF ETISH CHORALARI: AVTOMOBIL YO 'LLARIDA TIRBANDLIKLARNI HOSIL BO 'LISH SABABLARI VA UNI BARTARAF ETISH CHORALARI. – 2023.
4. Mahmudov S. AVTOMOBIL YO 'LLARI CHORRAHALARIDA XAVFSIZ HARAkatNI TASHKIL ETISH: AVTOMOBIL YO 'LLARI CHORRAHALARIDA XAVFSIZ HARAkatNI TASHKIL ETISH. – 2023.
5. O'G'Li M. S. T. et al. SHAHARLAR KO 'CHA VA YO 'LLARIDA YUZAGA KELAYOTGAN TIRBANDLIKLARNING SABABLARI VA ULARNI BARTARAF ETISHNING SAMARALI USULLARI //Строительство и образование. – 2023. – Т. 4. – №. 5-6. – С. 321-325.
6. Mahmudov S., Tolliboyeva M. QUMLI HUDULARDA AVTOMOBIL YO 'LLARINI LOYIHALASHNING XUSUSIYATLARI: QUMLI HUDULARDA AVTOMOBIL YO 'LLARINI LOYIHALASHNING XUSUSIYATLARI. – 2023.
7. Makhmudov S. T. ADVANTAGES OF THE WIDE USE OF GEOTEXTILE

MATERIALS IN THE CONSTRUCTION OF ROAD SURFACES //Экономика и социум. – 2023. – №. 6-2 (109). – С. 260-263.

8. Mahmudov S. T. AVTOMOBIL YO'LLARINI QURISHDA ATROF-MUXITNI KO'KALAMZORLASHTIRISH //Механика и технология. – 2021. – Т. 4. – №. 5. – С. 124-127.